

ብዓለ ቅድስት ስላሴ

7 ሐምሌ 2022 ዓ.ም. (7/14/2020)

“አዐትብ ወእትነሣእ በስመ ኣብ ወወልድ ወመንፈስ ቅዱስ ሠለስተ አስማት ነሣእየ እትመረጎዝ እመኒ ወደቁ እትነሣእ ወእመኒ ሐርኩ ውስተ ጽልመት እግዚአብሔር ያበርህ ሊተ በእግዚአብሔር ተወክልኩ”።

ንባባት: 2ቆሮ 13:11-13፥ 1ዮሐ 4:11-ፍ፥ ግ.ሐ. 11:11-19፥ ዮሐ 3:16-18

ሰብከት:

1. ሣህሉ ለእግዚአብሔር መልዕ ምድረ፥ ወበቃለ እግዚአብሔር ጸንዓ ሰማያት፥ ውእምእስትንፋስ አፉሁ ኩሉ ኃይሎሙ። መዝ. 32:2~6።

2. ወሐሠሥኩ ገጸክ ገጸ ዜአክ አሐሥሥ እግዚአ ወኢትሚጥ ገጸክ እምኔየ። መዝ. 28:8-9

ብዓለ ቅድስ ስላሴ ዘኪርና ነብዕል አሎና። ዓምደ እምነት ቅ. ስላሴ ምስጢር ንኹሉ ናይ ቍጽርን ካልእ መለክዓዊ ጥበባትና ክበጽሖ ዘይኻእል እዩ። ምስጢር ስላሴ ክንኣምኖ ጥራሕ እዩ ዘሎና ምኻንያቱ ካብ ዓቕምና ንላዕሊ ስለ ዝኾነ።

ስላሴ ዝብል ቃል ኣብ ቅዱስ መጽሓፍ ተጠቒሱ ኣይንረኽቦን ግን ብኣምሳልን ብቐጥታ ዘይኮነ ተገሊጹ ንረኽቦ። ኣብ ዘፍ 1:26 ኣምላኽ “ብኣርኣያናን ኣምሳልን ሰብ ንፍጠር” ኢሉ ኣብ ውሽጡ ክዛረብ እንከሎ ነንብብ። ሊቃውንቲ ቅ. መጽሓፍ እዚ ካብ ብሓደ ንላዕሊ ዝዛረብ ቃል ነቲ ኣብ መንጎ ስላሴ ዘሎ ርክብን ኣብ ኣምላኽ ሰለስተ ኣካላት ከምዘለዉ ዝሕብር እዩ ይብሉ። ኣብ ሥላሴ ሰብ ኣብ ምፍጣር ሰለስቲኦም ብማዕረ ተሳቲፎም። ኣብዚ ኣምላኽ ምስ መላእኽቲ ኣይ ኮነን ዝዛረብ ዘሎ ምኻንያቱ ከምኡ ሓደ ባህሪ የብሎምን ክፈጥሩ ኸአ ኣይ ክእሉን እዮም። ስለዚ ኣምላኽ ኣብ ውሽጡ ሓደ ባህሪ ምስ ዘለዎም እዩ ዝዛረብ ዘሎ። ኣብ ዘፍ 3:22 ዘሎ እውን እንተ ኣንብብና “እንሆ ኣዳም ከም ሓደ ኻባና ጽቡቕን ክፉእን ዚፈልጥ ኮነ” ይብል እዚ ኸአ ኣብ ኣምላኽ ካብ ሓደ ንላዕሊ ዝኾኑ ኣካላት ከም ዘለዉ ዝሕብር እዩ። ኣብ ዘፍ 11:7 ከአ “ንሓድሕዶም ምእንቲ ከይሰማምዑ ንዑ ንውረድ እሞ ቋንቋኦም ነደባልኹ” በለ ዝብል ነንብብ። ኣብ ኢሳ 6:8 “ንመን ክልእኽ መንክ ኪኸደልና እዩ ኪብል ከሎ ሰማዕኩ” እናበለ ኣብ ኣምላኽ ዘሎ ሰለስትነት ይገልጽ።

ኣብ ሓዲስ ኪዳን ኢየሱስ ምስ ተሰጠምቀ እግዚአብሔር ኣብ ብቃሉ እግዚአብሔር ወልድ ብኣካሉ እግዚአብሔር መንፈስ ቅዱስ ከአ ብኣምሳል ርግቢት ተራእዮ። ድሕሪ ዕርገቱ ብንጹር ክልእኮም እንከሎ “ኣብ ኩሉ ዓለም ከድኩም ብስም ኣብን ወልድን መንፈስ ቅዱስን ኣጠምቕዎም ኢሉ” (ማቴ 28:19) ከም ዝበሎም ነንብብ። ኢየሱስ ኣብ ትምህርቱ ብዙሕ ጊዜ ብዛዕባ ኣቦን መንፈስ ቅዱስን ክዛረብ ንሰምዖ እዚ ኸአ ብዛዕባ ስላሴ እዩ ዝዛረብ።

ዓምዲ እምነት ቅድስት ሥላሴ አብ ታሪኽ ድሕነትና ተገሊጹ ንርከቦ። እግዚአብሔር ንርእሱ ከም ፈጣሪ ኽግለጸና እንከሎ ከም አቦ እዩ ተገሊጹ። ንሱ ሰብ ክበጽሖ ዘይክእል ብዘይመጠን ዘርዕድን ዘፍርሕን እዩ። ብኻልእ ንሱብ አብኡ ከቕርብ ኢሉ ከም ውሉድ ኮይኑ አብ መስቀል ተሰቕሊ ኣድጊኑ ቀሪብዎ። ትስብእት ወልድ ምስ አምላኽ ሓድነት ከም እንረክብን ደቁ ከም እንኸውን ገሩና። አምላኽ ምስ ሰብ ድልድሉን ቀጻልን ርክብ ክገብር ኢሉ ንርእሱ ከም መንፈስ ቅዱስ ቀዳስ ንኹሎም ብክርስቶስ ንዝደጋኑ ተገሊጹ። ስለዚ መንፈስ ቅዱስ አብ ልቢ ሰባት ዘሎ አምላኽ እዩ።

ወልእኳ ስላሴ ነፍሲወከፎም ቡብናቶም ዝግለጹሉ ይሃልዎም ነፍሲወከፎም አብ ናይ ነፍሲ ወከፍ ተግባር ይሳተፉ እዮም። እዚ ማለት ከአ አብ ስላሴ አብ ናይ ነፍሲ ወከፎም ስርሕ እቶም ክልተ ኸአ አብኡ አለዉ። ንኡብነት ንወልድ ዘኪርና ክነብዕል እንከሎና አብን መንፈስ ቅዱስን እውን ይባዓሉ አለዉ። አብ መጽሓፍ ምዕሌ 8:22-31፣ አብ ሮሜ 5:1-5, ዮሐ 16:12-15 ነዚ ዝገልጽ ንረክብ።

አብ ሓዲስ መዝገብ እምነት ካቶሊካዊት ቤተ ክርስትያን ከአ “መለኮታዊ አካላት አብ ነገድሕደም ዝምድናዊ ርክብ አለዎም፣ እቲ ናይ አካልት ርኡይ ዝኾነ ሓደ ካብ ሓደ ምፍላይ አብቲ ነንሓድሕደም ዘራኽቦም ዝምድና እዩ ዘሎ ከመይሲ ነቲ መለኮታዊ ሓድነት አይመቻቕሎን እዩ. . . . ብምኽንያት እቲ ሓድነት እቲ አቦ ብምልአት አብ ወልድ አሎ ብምልአት ከአ አብ መንፈስ ቅዱስ አሎ. . . (ቍ 255) ብዝብል ተገሊጹ ንረኽቦ።

ቤተ ክርስትያን ብ325 አብ ንቅያ ዓቢ ጉባኤ ገራ፣ አብቲ ጉባኤ አርዮስን ስዓብቱን ብዝነበሮም ግጉይ ትምህርቲ እምነት ተወጊዞም። አርዮስ ክርስቶስ ምሉእ አምላኽ አይ ኮነን ብዝኾነ መምዘኒ ማዕረ አቦ አይ ኮነን እናበለ አስተምሂሩ። አበው አብ ጉባኤ ንቅያ ዶግማዊ ትምህርቲ ብዛዓባ ቅ. ሥላሴ አዊጀም። ብጸሎተ ሃይማኖት ዝፍለጥ ትምህርቶም አብ ሰንበትን ብዓላትን ይድገም፣ ካብዚ ጉባኤ ንድሓር አብ ቅድስ ሥላሴ ዘሎ እምነት እናበርሀን ዓብዮን ከይዱ።

ምስጢር ስላሴ አብ ሕይወት ቤተ ክርስትያን ዓቢ ጥቅሚ አልኦ ምኽንያቱ መንጪ እምነታ ስለ ዝኾነ። ብሓቂ ክንርእዮ ከሎና ቤተ ክርስትያን ካብ መጀመርያ ካብ ስላሴ እዩ ምንጫ አብ ስላሴ እዩ ኸአ መወዳእታአ። ብኻልእ አዘራርባ ቤተ ክርስትያን ካብ ሥላሴ እያ ጀሚራ ክንብል ከሎና ብአምሳል ስላሴ እያ ቆይማ አብ ስላሴ ክትምለስ ከአ እዩ መወዳእታአ። አብ ታሪኽ ቤተ ክርስትያን ከም እንርእዮ አብ ክንዲ ናይ ስላሴ ጥቅሚ አብ ሕይወት ቤተ ክርስትያን ናይ አምላክ ርእይ መጋበሪ ድኅነት ዝኾነ ክንርዳእን ክንፈልጥን እነተኩር መብዝሕትኡ ጊዜ አብቲ አብ መንጎ ሥላሴ ዘሎ ርክብን አብ ድሕነትና ዝተጻወትዎ ተራን ክነጽንዕ ኮይኑ አትኩሮና።

ከም ኩሉ ምስጢራት ናይ ሥላሴ ምስጢር ሓቂ ኮይኑ ብኣእምሮ ደቂ ሰብ ክብጻሕ ዘይክእል እዩ። ሓቅነት ብዓይኒ እምነት እዩ ዝብጻሕ እምበር ብግዙፋዊ ዓይኒ ዝብጻሕ አይ ኮነን። አብ መንግስተ ሰማይ ንአምላኽ ገጽ ንገጽ ክንርእዮ ኢና ሽዑ ዓሚቕ ምስጢር አምላኽ ክንርዳእ ክንክእል ኢና ክሳብ ሽዑ ግን ክንርድኦን ክንበጽሖን አይንኸእልን ኢና። አብ መንግስተ ሰማይ ገጽ ንገጽ ክንርእዮ ስለ ዝኾና ሽዑ እምነትን ተስፋን አየድልየናን እዩ። ቤተ ክርስትያን እምብአር አብዚ ምድራዊ ሕይወትና አብ መንግስተ ሰማይ ገጽና ክንመርሖ ነቲ ክመጽእ ዘለዎ ብዓይኒ እምነት ርኢና ቅዱስ ሕይወት አብ ቅድሚ ሥላሴ ክንመርሕ ትላበወና።

ብዓለ ስላሴ ፍሉይ መልእኽቲ አልኦ፡

- ሓድነት። ሓድነት ስላሴ ቀንድን ልዕሊ ኹሉን እዩ። ኣብ መንግሥም ዘሎ ሓድነት መንጪ ሓድነትና እዩ። ሰባት ብሓደ ኣምላኽ ተፈጢርና ኣብ ቅድሚኡ ብሓደ እና እንርአ። ኣብ መንጎና ዝርከብ ፍልልይን ሓደ ዘይምጃንን ባዕልና ዝፈጠርናዮ ፍረ ኃጢአት እዩ። ስለዚ ሎሚ ኣብ መንጎና ከም ስድራ ከም ቤተ ክርስቲያን ከም ሕብረተ ሰብ ሓድነት ክህልወና ይግባእ። ሓድነትና ካብ ፍቕሪ ዝተላዕለ ክኸውን ኣለዎ። ኣብ ፍቕሪ ዝተመሰረተ ሓድነት ክህልወና እንከሎ ክንምሓር ወይ ክንሓድግ ኣይከጸግመናን እዩ።
- ሓድነትና ኣብቲ ንኻልኣት ኣብ እንረእዮ ርክብ ክግለጽ ይግባእ። ኣብዚ ምስቶም ምስኣም ብእምነት ሓድነት ዘይብልና እውን ክነርእዮ ይግባእ። ኣምላኽ ከም ምንጪ ሕይወትና ገርና ንኹሉ ብሓደ ዓይኒ ክንርኢ ኣሎና እዚ ብፍላይ ብሃገርን ብዓለም ለኻዊ ደረጃ ክንርእዮ ከሎና እዩ። ኩልና ብኣምላኽ ዝተፈጠርና፣ ዝድጋናን ዝተቐደስናን ኢና።
- ሓድነትና ንናይ ነፍሲ ወከፍና መንነት ወይ ፍልዩነት ኣይጥፍኡን እዩ። ነፍሲ ወከፍና ኣብ ቅድሚ ኣምላኽ ፍሉይት ዝገብረና ኣሎና። እዚ ኣብ ዝተፈላለየ መንፈሳዊ ነገር ኣብ ቤተ ክርስቲያን ዝርኣ ይግለጽ። ግን ወላ እኳ ፍሉይ ዝኾነ ነገር ይሃልወና ሓደ ኢና። ሓደ ዝኾና ህዝቢ ኢና ግን ንስሙ ብሓደ ዘሎና ኣይኮናን። ንዕብዮት መንግስቲ ኣምላኽ ብሓደ ክንዓዩ ኣሎና። ኣብ ስላሴ ወላ ሓደ ኣብ ልዕሊ ሓደ ዝብለጽ የለን ንሕና ኸኣ ከምኡ ክንከውን እዩ ዝድለ። ፍልልያትና ብዘየገድስ ብስምምዕ ክነብር ኣሎና። ኣብ መንጎና ብዝኾነ ምኽንያት ትሒቶም ንዝርኣዩ ከይንገፍዕ ጥንቃቕ የድልዩና።

ብዓለ ሥላሴ ኣብ መንጎና ፍቕሪ ክነዕብን ምክብባር ክህልወና ክንጽዕር የዘኻክር። ንዝነደለ እናመላእና ንጽቡቕ ነገር እናመጎስና ንቅድሚት ክንጉዓዝ ኣሎና፣ ብሓድነትን ምርድዳእን ክነብር ከሎና ጥራሕ ኢና ዕብዮት ስም ኣምላኽ ኣብ ኩሉ ዓለም ከምዝፍለጥ እንገብር።

ዕብዮት ናይ እዚ ብዓል እምብኣር ኣብቲ “ብኣርኣይን ኣምሳልን ኣምላኽ ኢና ተፈጢርና” ዝብል ዘሎና ርድኢትን ኣፍልጦን እዩ ምኽንያቱ መጠን ንኣምላኽ ዝተረዳእናዮ መጠኑ ንርእስና ክንርዳእ ኢና። ኣምሳል ስላሴ ማለት ብሓባርን ምርድዳእን ምንባር ማለት እዩ። ከም ሰባት ዝተፈላለየ ጠባያትን ርድኢትን ኣሎና ስለዚ ነዚ ዝፈላለ ነገራት ከም መፈላለዩ ዘይኮነስ ከም ህያብ ርኢና ኣብ ሓድነትና ከም መጋበሪ ክንጥቀመሉ ይግብእና። John Donne ሰብ ምስ ካልኣት ዘለዎ ሓድነት ክገልጽ እንከሎ “ምሉእ ሕይወቱ ንበይኑ ከም ደስዮት ዝነብር የለን፣ ዝኾነ ሰብ ክፍሊ ናይ ዓለም እዩ. . . ናይ ነፍሲ ወከፍ ሰብ ሞት ሃጓፍ ይፈጥረለይ ምኽንያቱ ምስኡ ዘራኽብ ኣሎኒ ስለዚ ናይ ጉዳእት ደውል ኣይትልኡኽ ምኽንያቱ ንኣይ እውን ትትንክፈኒ እያ” ይብል።

ሰባት ብሓባር ክንሰርሕ እንከሎና ኢና ዝዓበየ ኣበርክቶ እንገብር፣ ብዝያዳ ኣብ መንፈሳዊ ዕብዮትን ርድኢትን፣ ካብ ክንፈላለ ክንሰምር ክንውሃሃድን እንከሎና ኢና ዝያዳ ፍቕርን ሓድነትን ክነዕቢ እንኻእል። ስላሴ ኣርኣያ ሕይወትና ገርና ክነብር እንተ ኸኣልና ዓለምና ኣብ ዝበለጸ ሃዋህው ክትበጽሕ ትኻእል።

ንሓድነት ዝዓበየ ዕንቅፋት ንኣይ ይጥዓመኒ ክንብል ከሎና እዩ (ፊሊጵ 2:4)። ንኣይ ይጥዓመኒ ዝብል መንፈስ ክነጥፍእ ምስ እንጽዕር መጠኑ ምስ ካኣት ዘሎና ርክብ ኣብ ዝበለጸን ዝሓሸን ክንኣቱ ኢና። ብሓደ ዝንኣሰን ዝዓበየን ኣጣሚርና ክንዓዩ ከሎና ዓለምና ሰላም ፍቕርን ክነግሳ እዩ።

አ ቅድስት ሥላሴ ብፍቕሪ ዝፈጠርክሙና ብፍቕሪ ክነብር ነቲ ዘይሕለል ጸጋኹም አፍሰሱሰልና።
ብአምሳልኩም ዝተፈጠርና መልክዕና ከይንቕይር ሎሚ እውን ምሳና ኩነ ኢልና ንለምኖም።

ርሑስ ብዓል ቅ. ሥላሴ

አባ ንጉሠ ፍሥሐ